

Drodzy Rodzice!

Zachęcamy Was do kreatywnego rozwoju dzieci i prosimy o współpracę. Wspólnie zadbajmy o to, aby rozwój mowy Waszego dziecka był harmonijny, oraz aby cechowało go bogactwo słownika czynnego i biernego. Polecamy skorzystanie ze wskazówek i ćwiczeń przygotowanych przez neurologopedę Panią Luizę Wojciechowską, które mogą być doskonałym pomysłem na wspólne spędzanie czasu z dzieckiem i zabawę.

Rodzice mogą rozwijać mowę dziecka poprzez:

- częste mówienie do dziecka w sposób prawidłowy i staranny, eliminujący wszelkie spieszczenia i zdrobnienia;
 - codzienne czytanie dziecku (ok. 15-20 minut dziennie);
 - wykazywanie zainteresowania każdą wypowiedzią dziecka;
 - zachęcanie dziecka do wypowiedzi;
 - udzielanie odpowiedzi na pytania dziecka;
 - ćwiczenie narządów artykulacyjnych i prawidłowego oddychania;
- Wykonujemy z dzieckiem ćwiczenia usprawniające pracę narządów artykulacyjnych oparte o zabawy fonacyjne i artykulacyjne:

Przykłady:

kotek miauczy miauuuu

wąż syczy – ssssss

mucha bzyczy – bzz bzz

pies szczeka –hau hauuu

karetka– eee ooo eee ooo

samolot leci – uuuuu i ląduje iiiiii

pociąg jedzie- tu, tu ,tu

- naśladujemy odgłosy otoczenia:

Szum wiatru, odkurzacza, odgłosy wydawane przez zwierzęta (np. be be, mu mu, pi pi), silnik samochodu, alarm przejeżdżającej straży pożarnej, piosenkę (można ją odtworzyć śpiewając lalala)

- wykorzystujemy każdą okazję aby prowokować dziecko do mówienia. Wyrażenia dźwiękonaśladowcze odgrywają dużą rolę w rozwijaniu mowy dziecka. W trakcie ich wypowiedzania dziecko utrwała sobie głoski oraz uczy się łączyć je w sylaby, np. pi,pi, be,be ma, ma
- Jeśli dziecko ma trudności z wyrażeniami dźwiękonaśladowczymi rozpoczynamy od samogłosek lala spi -aaaa, dziecko dziwi się oooo.

➤ Można nazywać emocje, odgłosy zwierzątek i otoczenia. Później przejdźmy do wyrażen zawierających spółgłoski, które pojawiają się w mowie dziecka najwcześniej – p, b, m (pa, ba, ma). Z czasem można zacząć łączyć sylaby (pa pa, mama).

- Gdy dziecko nazywa jakiś przedmiot „po swojemu” lub komunikuje się niewerbalnie (przy pomocy gestu) – nazwijmy głośno przedmiot lub czynność, o którą mu chodzi.
- Uczenie by dziecko koncentrowało wzrok na rozmówcy
- **Patrzmy na dziecko** kiedy do niego mówimy oraz kiedy oczekujemy od niego odpowiedzi
- Pokazujmy dziecku różne przedmioty i nazywajmy je.

Ważne by były to przedmioty codziennego użytku, z którymi dziecko często ma kontakt, np. zabawki, jedzenie, ubrania.

- Oglądajmy wspólnie z dzieckiem obrazki w książkach

Opowiadajmy dziecku co się na nich znajduje, wskazujemy na różne przedmioty, opisujemy je, nazywajmy. Prowokujmy także dziecko do mówienia poprzez proste pytania: Gdzie jest kot? Kto to? Jaki ma kolor? Czy jest smutny, czy wesoły? Mały czy duży?

- Zadawajmy dziecku krótkie proste pytania prowokujące do mówienia

Jeśli dziecko nie zna odpowiedzi, można mu podpowiedzieć i nazwać przedmiot lub czynność. Nigdy jednak nie należy od razu odpowiadać za dziecko. Trzeba dać mu szansę, aby się zastanowiło i spokojnie odpowiedziało.

- Zachęcajmy dziecko do udziału w codziennych czynnościach. Opowiadajmy o tym, co robimy.

Mama je banana. Banan jest żółty. Zobacz.

Teraz założymy kurtkę. Kurtka jest niebieski ma suwak. Zasuniemy go.

To jest dom. Dom jest mały. Ma okno i drzwi.

Umyjemy zęby. Gdzie masz zęby? Pokaż.

Ważne żeby zdania były proste a słownictwo bliskie dziecku.

- Nazywajmy emocje, które nam towarzyszą

Podczas czytania, oglądania obrazków, czy sytuacji z życia codziennego warto nazywać emocje.

np. Mama śmieje się.

Dziewczynka płacze.

Chłopiec bawi się samochodem.

- **Uczmy dziecko piosenek, wierszyków i wyliczanek, rymowanek**

Piosenki, wierszyki i wyliczanki rymują się, a dzięki swej melodyjności są łatwe do przyswojenia. Zacznij od krótkich, nawet dwuwiersowych form, by z czasem przechodzić do dłuższych.

- **zachęcajmy do rysowania z opowiadaniem**

Opowiadajmy o tym co robimy, co widzimy na obrazku. Zadajemy pytania.

Możemy także łączyć rymowanki z rysowaniem:

np.

Ciepły, miły, długi, wełniany

Zimą i jesienią na szyję zakładamy.

- Sprawdzamy czy dziecko rozumie nasze wypowiedzi i proste polecenia. Unikamy wskazywania palcem.

Daj misia.

Pokaż oko.

Przynieś buty.

Położ piłkę na krześle.

- Nie wyręczajmy dziecka w mówieniu. Nie przerywajmy mu gdy próbuje nam coś opowiedzieć

Jeśli ma trudność z wypowiedzeniem wyrazu, pozwólmy mu spokojnie dokończyć, po czym powiedz ten wyraz jeszcze raz – poprawnie.

- Nie poprawiamy stale każdego słowa i każdej niegramatycznej wypowiedzi dziecka

Nie wymagajmy od dziecka, aby wymawiało głoski, na które rozwojowo nie jest jeszcze gotowe.

- Rozwijajmy słownik czynny i bierny poszerzając słownictwa (czytanie krótkich opowiadań, zadawanie pytań do przeczytanego tekstu, układanie historyjek obrazkowych- próby opowiadania)
- **Opowiadajmy o swoim otoczeniu** (pokoju, domu, zabawkach)
- Porównujmy i opisujmy obrazki
- Uczmy znaczenia przeciwieństw (suchy-mokry, mały-duży)
- Segregujmy wg określonej cechy np. (łyżka, talerz, widelec-służą do jedzenia)
- Uczmy rozpoznawania i nazywania kolorów (segregowanie przedmiotów, zabawek wg koloru, faktury)
- Wyszukujmy różnic na obrazkach, rozwiązywanie labiryntów, układanie puzzli, granie w gry planszowe (dostosowane do wieku dziecka)
- Kształtujmy myślenie przyczynowo- skutkowe, myślenie abstrakcyjne (zadawanie zagadek, wymyślanie i opowiadanie do czego służy dany przedmiot, jakie jest jego przeznaczenie)
- Pracujmy nad zapamiętywaniem ciągu wyrazów (zabawek, przedmiotów)
- Bawmy się w skrywanie przedmiotów w pojemnikach- odgadywanie co zniknęło?

Podczas pracy bardzo ważne jest motywowanie, stosowanie pochwał nawet w przypadku drobnych postępów. W trakcie dnia codziennego staramy się wprowadzać nowe pojęcia i wyjaśniać ich znaczenie.